

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0419U000991

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 08-04-2019

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ласінська Тетяна Анатоліївна

2. Lasinska Tetyana Anatoliyivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 10.02.16

Назва наукової спеціальності: Перекладознавство

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 28-03-2019

Спеціальність за освітою: Мова і література (дві мови)

Місце роботи здобувача: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, 60, м. Київ, Київська обл., 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.001.11

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, 60, м. Київ, Київська обл., 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, 60, м. Київ, Київська обл., 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 16.31.41

Тема дисертації:

1. Відтворення українською мовою історично маркованої англійської лексики (на матеріалі перекладів художньої літератури періоду XVIII – XX ст.).
2. Reproducing Historically Marked English Vocabulary in Ukrainian (based on translations of fiction writings of the XVIII – XX cent.).

Реферат:

1. Дисертацію присвячено проблемі відтворення архаїчних лексичних елементів у перекладі з англійської мови українською мовою. Архаїзми зазвичай становлять порівняно нечисельну групу, але за сферами використання вони дуже різнопланові, інколи унікальні. У роботі перекладача це об'єктивує потребу розв'язувати завдання, пов'язані з різноманітними проявами такої рідкісної лексики. При цьому потрібно враховувати час, в якій виникли та функціонували ці лексеми, у зв'язку із змінами у культурі та у мові. У дисертації досліджено, як загальні стратегії відтворення історично маркованої лексики, такі як архаїзація та модернізація, так і специфічні прийоми перекладу різних видів архаїзмів та історизмів, такі як різні засоби відтворення архаїзації, осучаснення, експресивації тощо, розглядається специфіка відтворення різних

граматичних груп архаїзмів та основні стилістичні перекладацькі трансформації для їх відтворення, визначено особливості відтворення історизмів різних тематичних груп, способи їх перекладу, досліджено питання доцільності використання прямих лексичних відповідників для перекладу історизмів.

2. The research deals with various aspects of translating archaic vocabulary represented by its various layers and embracing different contextual fields, grammatical categories and thematic groups. The vocabulary comprises archaisms, historic words, and obsolete words. Different types of temporally marked vocabulary are the markers of time having the chronological semantics in texts. Temporally marked lexemes are the source of making diachronic contrast often used in a number of stylistic devices. They are also carriers of significant historical information. Therefore, their specifics and distinction to form modern language is the main value that is supposed to be kept and conveyed in translations. The main function of translating texts containing such vocabulary is their renovation and modernization while keeping their uniqueness, for they are transmitted as a heritage to future generations and enrich languages of other cultures. The problem of solving contrary tasks of how to keep the originality of the translated text with obsolete words and at the same time to make it clear and readable for audience is under investigation in this research. The material for this research is historically marked vocabulary of the English language of the early modern period, which is defined by linguists as the period since 18th – till the mid-20th century. We investigated the specifics of reproducing the historical marker of English historical and archaic words in Ukrainian translations. This research resulted in identifying and substantiating various methods and techniques of translating English archaic vocabulary into Ukrainian for conveying its functions, semantic features, and word-building possibilities for purposes of translation. Studied were some possibilities for translating archaic words depending on their grammatical, stylistic and expressive functions. The research also dealt with some special aspects of translating historical words related to their dividing into different thematic groups and taking into consideration the accuracy of reproducing historical information. In this research, we strived to study the effectiveness of translating historically marked words and phrases using various techniques, such as archaization, modernization, elimination, leveling and to define how effective they are in terms of conveying their functions. Also, we studied and described the specificity of translating archaic and historic words depending on their function in the text. The efficiency of some methods of translating was determined as applied for transmitting old vocabulary and corresponding special translation algorithms were designed with this aim. The research illuminates different techniques with the help of which the principle of priority for archaization is observed in translations. It also explores ways how translators modernize obsolete words in the target text. Substantiated also were the choices of translation methods and techniques depending on the function of archaisms and historicisms in the source text, chronological and cultural information, means of translation available in the target language, the linguistic culture and professional skills of the translator and his/her subjective choice.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Карабан В'ячеслав Іванович
2. Karaban Viacheslav

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ребрій Олександр Володимирович
2. Rebrii Oleksandr

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Савчин Валентина Романівна
2. Savchyn Valentyna Romanivna

Кваліфікація: к. філол. н., 10.02.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

